

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

juducând fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către acuzatorul de stat, procuror în procuratura UTA Găgăuzia – Gheorghieva Fedora prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 25 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Popovici Serghei xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 18.01.2014-30.06.2015;

2. Instanța de apel: 29.01.2020-25.02.2020;

3. Instanța de recurs: 30.06.2020-10.11.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 30 iunie 2015, Popovici Serghei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 187 alin. (2) litere b), f) Cod penal fiindu-i numită pedeapsa sub formă de 6 (șase) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis cu aplicarea amenzii în mărime de 500 unități convenționale.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Șucanov Alexandr în privința căruia au fost epuizate căile ordinare de atac.

1.2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpații Popovici Serghei și Șucanov Alexandr, pe 06 decembrie 2013 aproximativ la orele 19:45 minute, aflându-se în or. Comrat pe str. Comsomolschi în raionul amplasării Direcției de Afaceri Interne UTA Găgăuzia l-au văzut pe cet. Manolov Mihail, care a avut cu sine o geantă. Crezând, că în geanta lui Manolov Mihail pot fi diverse valori material, Șucanov A.N. și Popovici S. din intenții meschine au decis să săvârșească sustragere în mod deschis a genții lui Manolov Mihail și au repartizat între dâșii roluri de săvârșire a infracțiunii. Realizându-și intenția infracțională, ei au început să-l urmărească pe Manolov Mihail până la stradela Școlinîi, unde Șucanov A.N. și Popovici S. s-au apropiat de Manolov Mihail și au astupat asupra capului acestuia o scurtă și au sustras de la Manolov Mihail în mod deschis o geantă din piele de culoare neagră la preț de 150 euro, ceea ce este echivalent cu 2667 lei, în care se afla pașaportul străin și carnetul deserviciu a cet. Manolov Mihail, prin ce i-a cauzat cet.

Manolov Mihail prejudiciu material considerabil. După aceea, Șucanov A.N. și Popovici S.N. împreună cu cele sustrase s-au tănuit de la fata locului.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Popovici Serghei, a comis infracțiunea, prevăzută de art. 187 alin. (2) litere b), f) Cod penal, adică împreună cu alte persoane au comis sustragere în mod deschis a bunurilor altei persoane cu cauzarea prejudiciului în mărime considerabilă.

2. Sentința menționată a fost atacată *cu apel*, la data de 27 ianuarie 2020, de către avocatul Izvecov Igor în comun cu inculpatul în care au solicitat repunere în termen de atac al sentinței. A casa sentința judecătoreiei Comrat din 30 iunie 2015 în privința lui Popovici Serghei și a emite o nouă hotărâre, prin care în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal să fie numită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 5 ani, cu aplicarea art. 90 Cod penal stabilind termenul de probă de 1 an, pedeapsa complementară sub formă de amendă în baza art. 79 Cod penal să nu fie aplicată.

2.1 În motivarea apelului s-a invocat că:

- la examinarea cauzei în instanța de judecată inculpatul Popovici Serghei nu a luat parte, a fost anunțat în căutare și nu a primit copia sentinței;

- mama lui a încheiat contract pentru a-i fi acordată asistență cu avocatul Izvecov Igor, care a studiat materialele cauzei penale și sentința emisă în privința acestuia din 30.06.2015. Esența materialelor cauzei și sentința au fost aduse la cunoștința lui pe 17.01.2020.

- una dintre circumstanțele de bază, care l-au provocat să părăsească teritoriul țării este faptul, că el încă la etapa urmăririi penale a dat declarații de recunoaștere, a contribuit active la descoperirea infracțiunii, totodată dând declarații pentru al doilea participant al infracțiunii, demascându-l în comiterea infracțiunii, care la rândul său nu a recunoscut învinuirea ce i-a fost înaintată. Din această cauză, între dâșii a apărut conflict din care cauză Popovici Serghei s-a tănuit de pe teritoriul țării și nu a participat în examinarea cauzei.

- instanța de judecată le-a fost oferit avocatul Arnaut Valentina, cu care ei au decis în comun, că în instanța de judecată vor depune demers referitor la examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, recunoscând totodată toate probele, prezentate de procuror în instanța de judecată, despre ce avocatul a adus la cunoștința instanței;

- menționează, că el atât la etapa urmăririi penale, cât și în prezent recunoaște în întregime învinuirea înaintată, se căiește în cele comise, și asigură, că nu va fi pe calea de a comite infracțiuni în viitor. În ședința de judecată în timpul audierii pătimitul Manolov Mihail a declarat, că nu are careva pretenții de caracter material și moral, el l-a iertat, pentru fapta lui, comisă împotriva acestuia, pe cauză lipsesc circumstanțe agravante, antecedente penale în baza sentinței precedente au fost stinse, infracțiunea ce i se incriminează, comisă de el la vârsta puțin mai mult de 18 ani, din care motiv acțiunile lui cad sub influența cerințelor art. 79 alin. (1) Cod penal.

- în asemenea circumstanțe este posibil să fie aplicată pedeapsa cu aplicarea art. 90 Cod penal;

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 25 februarie 2020, a fost admis apelul, casată sentința, în privința inculpatului Popovici Serghei, în partea pedepsei numite și pronunțată o nouă hotărâre, prin care lui Popovici Serghei în baza art. 187 alin. (2) litere b), f) Cod penal să-i fie numită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 5 (cinci) ani, cu aplicarea amenzii în mărime de 500 unități convenționale, adică 10 000 lei, cu executarea pedepsei în instituția penitenciară de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 4 (patru) ani.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, prima instanță a dat calificare justă faptei inculpatului Popovici Serghei, vinovăția căruia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) litere b), f) Cod penal nu se contestă și se confirmă prin materialele cauzei, declarațiile părții vătămate, martorilor și prin probele, dobândite atât în cadrul urmăririi penale, cât și prin cele stabilite în ședința de judecată și anume: - declarațiile părții vătămate Manolov Mihail (vol. 1 f.d. 206); - declarațiile martorului Draganov Ivan (vol. 1 f.d. 207); - declarațiile martorului Ostrov Savelii (vol. 1 f.d. 228-229); - proces-verbal de cercetare la fața locului din 06.12.2013, porțiunii de drum pe str-la Școlinîi or. Comrat (vol. 1 f.d. 6-7); - proces-verbal de examinare din 12.12.2013 a veceului, conform căruia la examinare a fost ridicată geanta de culoare neagră, carnet copii de pe documente pe numele Manolov Mihail, pieptene (vol. 1 f.d. 14-18).

Instanța de apel, de asemenea, menționează că, instanța apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, totalității, admisibilității și veridicității ei și toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, just a analizat probele prezentate de partea acuzării de stat în ansamblu cu conținutul declarațiilor părților vătămate, martorilor, inculpaților și astfel, întemeiat l-a recunoscut pe inculpatul Popovici Serghei vinovat în comiterea infracțiunii, prevăzută de art. 187 alin. (2) litere b), f) Cod penal.

În ce privește pedeapsa stabilită inculpatului instanța de apel a constatat că, pedeapsa stabilită este prea severă și că în acțiunile inculpatului Popovici Serghei lipsește recidiva, deoarece la momentul emiterii de către judecătoria Comrat a sentinței din 30 iunie 2015 inculpatul Popovici Serghei a executat pedeapsa, numită în baza sentinței judecătorei Comrat din 04 noiembrie 2013 stabilită sub formă de 160 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, circumstanță confirmată prin răspunsul Biroului de Probațiune Comrat cu nr. 649 din 24.06.2015.

Astfel, la numirea pedepsei inculpatului Popovici Serghei colegiul a ținut cont de personalitatea inculpatului, și anume că el are antecedente penale, dar antecedente penale au fost stinse, nu se află la evidența medicului narcolog sau medicului psihiatru, se caracterizează nemijlocit, și-a recunoscut vinovăția, a comis infracțiunea la o vârstă fragedă - 18 ani, a reparat prejudiciul, (vol. 1 f.d. 72, 73,74,253)

Concomitent, instanța de apel a menționat și a ținut cont de faptul, că pe cauză lipsesc circumstanțe, ce atenuază vinovăția inculpatului Popovici Serghei, prevăzute de art. 77 Cod penal.

Ținând cont de cele expuse mai sus, instanța de apel a menționat, că numind inculpatului Popovici Serghei pedeapsa sub formă de 5 (cinci) ani închisoare, cu aplicarea amenzii în mărime de 500 unități convenționale, adică 10 000 lei, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, reieșind din circumstanțele cauzei, va corespunde criteriilor generale de individualizare a pedepsei (art. 75 Cod penal), va fi proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii, care se califică ca infracțiune gravă (art. 16 alin. (4) Cod penal), și va oferi posibilitatea corectării și reeducării celor vinovați, luând în considerație principiul umanismului legii penale, prevăzute de art. 4 Cod penal și prevederile 61 Cod penal.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată, la data de 08 mai 2020, *cu recurs ordinar* de către acuzatorul de stat, procuror în procuratura UTA Găgăuzia – Gheorghieva Fedora, care indicând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.1) pct. 10), 12) Cod procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei cu menținerea fără modificări a sentinței judecătoreiei Comrat din 30 iunie 2015.

4.1 În motivarea recursului procurorul a indicat că:

- decizia Curții de Apel Comrat în partea stabilirii pedepsei inculpatului pedepsei o consideră ilegală;

- colegiul Curții de Apel Comrat i-a stabilit lui Popovici Serghei pedeapsa, care nu va asigura atingerea scopului pedepsei, întru-cît nu a fost luat în considerare faptul că inculpatul a săvârșit intenționat o infracțiune consumată gravă, caracterul obraznic al infracțiunii săvârșite, precum și pericolul public, exprimat prin încălcarea dreptului de proprietate, care este natural și un drept inalienabil al omului, stipulat în Constituția Republicii Moldova;

- decizia cu privire la pedeapsa stabilită inculpatului cu aplicarea față de el a prevederilor art. 90 Cod penal, este prea blândă și nu va contribui la atingerea scopului pedepsei penale de combatere a săvârșirii a noi infracțiuni, atât de inculpat, cât și de către alte persoane, precum și corectarea și reeducare a inculpatului.

5. *Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis reieșind din următoarele considerente.*

Potrivit alin.(1) art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că instanța, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art. art. 414 alin.(1), 417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală.

5.2 Din analiza textuală a recursului declarat, Colegiul reține, că decizia instanței de apel se contestă de către acuzatorul de stat, procuror în procuratura UTA Găgăuzia – Gheorghieva Fedora, invocând că condamnarea cu suspendarea executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal stabilită în privința inculpatului Popovici Serghei nu va atinge scopul pedepsei de restabilire a echității sociale, corectare și resocializare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, ceea ce este incident cazul de casare prevăzut de art.427 al.(1) pct.10) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de recurs reține că, prin sentința Judecătorei Comrat din 30 iunie 2015, Popovici Serghei și Șucanov Alexandr au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 187 alin. (2) litere b), f) Cod penal fiindu-le numită pedeapsa lui Popovici Serghei de 6 (șase) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis cu aplicarea amenzii în mărime de 500 unități convenționale și lui Șucanov Alexandr de 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis cu aplicarea amenzii în mărime de 500 unități convenționale.

Totodată, Colegiul lărgit reține că, sentința de condamnare în privința lui Șucanov Alexandr a fost contestată de către avocatul Cociu Mihail în numele acestuia care, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 19 noiembrie 2015 a fost respins și menținută sentința în privința ambilor inculpați Șucanov Alexandr și Popovici Serghei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2016 a fost decisă inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cociu Mihail în numele inculpatului Șucanov Alexandr.

5.3 Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că, argumentele procurorului de a interveni în decizia instanței de apel sânt întemeiate și urmează a fi admise. Or, potrivit sentinței Judecătorei Comrat din 30 iunie 2015, (f.d. 267 Vol. I) prima instanță și-a argumentat soluția privind aplicarea în privința lui Popovici Serghei anume a pedepsei sub formă de 6 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, ținând cont de personalitatea inculpatului care nu are o caracteristică pozitivă, nu este la prima abatere, anterior fiind condamnat (prin sentința Judecătorei Comrat din 04 noiembrie 2013, în baza art. 290 alin (1) Cod penal la 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității, iar peste o lună la 06 decembrie 2013 comite prezenta infracțiune), circumstanțele comiterii infracțiunii cu cauzarea prejudiciului material considerabil, rolul și comportamentul inculpatului în timpul și după comiterea infracțiunii, care s-a eschivat de a se prezenta în ședința de judecată fiind anunțat în căutare.

Pe lângă aceasta instanța de recurs constată că, la data de 27 ianuarie 2020 inculpatul Popovici Serghei în comun cu avocatul Izvecov Igor au contestat sentința Judecătorei Comrat din 30 iunie 2015, cu apel în care au solicitat repunerea în termen a apelului pe motiv că inculpatul a fost anunțat în căutare și nu a primit copia

sentinței. Totodată din conținutul cererii de apel rezultă că contract de acordare a asistenței juridice cu avocatul a încheiat mama acestuia.

Astfel, din conținutul cererii de apel (f.d.182-183 Vol. II) și certificatul eliberat de către Inspectoratul de poliție Comrat (f.d. 177-178 Vol. II), rezultă că inculpatul din 30.07.2014 se aflat în căutare, la caz lipsesc careva date, că acesta a fost reținut, sau s-a prezentat benevol în instanță, iar cauza în instanța de apel a fost examinată în lipsa inculpatului.

Mai mult, din conținutul cererii de apel și procesului verbal al ședinței de judecată (f.d.134-136 Vol.I) rezultă că inculpatul Popovici Serghei a cunoscut și a participat la ședința din 12 februarie 2014, fiind asistat de către avocatul ales Arnaut V. cu care a încheiat contract de asistență juridică nr.13 din 12.02.2014, fapt confirmat și prin procesul verbal al ședinței de judecată (f.d.135 Vol.I) în care în momentul intervenirii avocatului Arnaut V. a fost înlăturat avocatul Porubescu S. care acorda asistență juridică garantată de stat, fiind solicitată amânarea judecării cauzei pentru a face cunoștință cu materialele cauzei. Ulterior ședințele au fost amânate pe motiv de boală a inculpatului Popovici Serghei (f.d.142 Vol.I) după care prin încheierea Judecătoriei Comrat din 01 iulie 2014, Popovici Serghei_a fost anunțat în căutare, deoarece s-a eschivat de a se prezenta în ședința de judecată.

Totodată, Colegiul penal reține că, instanța de apel, examinând apelul declarat, prin decizia din 25 februarie 2020, admite apelul declarat de către avocatul Izvecov Igor, considerându-l întemeiat și depus în termen fără a-și argumenta soluția prin prisma prevederilor art.404 Cod de procedură penală, fără a-și motiva soluția privind termenul declarării apelului de către inculpatul Popovici Serghei care a cunoscut și a participat la ședința primei instanțe din data de 13.02.2014, astfel, cunoscând că în privința sa se examinează cauza penală, s-a eschivat de la prezentarea în instanță, astfel, renunțând la dreptul său de a participa la examinarea cauzei.

La fel, instanța de apel, admițând apelul, nu s-a expus asupra faptului că, contract de acordare a asistenței juridice cu avocatul Izvecov Igor a fost încheiat de către mama inculpatului, în lipsa împuternicirilor de la inculpat.

În acest context, Colegiul penal menționează că, potrivit prevederilor articolul 401 alin.(1) pct.2) Cod penal persoanele care pot declara apel sunt inculpatul, în ce privește latura penală și latura civilă. Sentințele de achitare sau de încetare a procesului penal pot fi atacate și în ce privește temeiurile achitării sau încetării procesului penal; alin.(2) Apelul poate fi declarat în numele persoanelor menționate în alin.(1) pct.2)-4) și de către apărător sau reprezentantul lor legal.

Așadar, potrivit prevederilor enunțate, avocatul Arnaut V. fiind ales de către inculpat pentru a-i reprezenta interesele, a avut dreptul de a contesta sentința cu apel drept de care nu s-a folosit.

Revenind la textul recursului ordinar, declarat, Colegiului penal lărgit consideră întemeiat argumentul acuzatorului de stat privind netemeinicia aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului, ceia ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 al.(1) pct.10) Cod de procedură penală.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal lărgit consideră necesar de a remite cauza la rejudecare pentru înlăturarea erorilor procedurale comise de instanța de apel, iar la rejudecarea cauzei să se expună asupra termenului de declarare a apelului, verificarea împuternicirilor avocatului.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel; să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în procuratura UTA Găgăuzia – Gheorghieva Fedora.

Casează, integral, decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 25 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Popovici Serghei xxxxx* cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Comrat, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la **10 decembrie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor